

Legeforeningen arbeider kontinuerlig med fornyelse og forbedring av spesialistutdanningen og den pedagogiske utviklingen

Ny teknologi gir nye muligheter

Legeforeningens innsats er bærebjelken i spesialistutdanningen. Nylig ble det andre store grunnkurset lansert på Internett – i kirurgisk og medisinsk gastroenterologi. Svært mange spesialister har bidratt i utviklingen. Ti temaer gir gode muligheter for bruk av interaktive øvelser, figurer, bilder og video. Kurset skal gi leger i spesialisering tilgang til oppdatert kunnskap innen fagområdene. Kombinert med Internettkurset arrangeres regionale fysiske samlinger.

Legeforeningens satsing på nettkurs begynte i 2000 da fire Internettkurs beregnet for allmennleger ble lansert. Kursene den gang var korte og enkle og tilpasset datidens teknologi. Kursene kunne tas uavhengig av tid og rom, og de ga poeng i legers videre- og etterutdanning. Siden er det utviklet seks nye kurs. Mange av legene som har tatt ett kurs har valgt å fortsette med flere. Legeforeningen har til nå utstedt kursbevis for nesten 1 000 fullførte kurs, og evalueringene er svært positive mht. læringsutbytte.

I april 2004 kom det første obligatoriske kurset – et kurs i klinisk kardiologi som erstattet et tradisjonelt femdagerskurs. Det var utviklet i samarbeid med spesialitetskomiteen i indremedisin og de kardiologiske avdelingene ved St. Olavs hospital, Universitetssykehuset i Nord-Norge, Haukeland Universitetssjukehus og Rikshospitalet. Fra september 2004 til januar 2005 gjennomførte 33 leger dette grunnkurset som ble avsluttet med fire regionale samlinger. For å delta på en samling måtte legene ha gjennomført hele nettdelen av kurset slik at alle var på samme faglige nivået når samlingen startet.

Evalueringene viste at kurset ble positivt mottatt av deltakerne. De rapporterte om godt faglig utbytte og de kunne arbeide med kurset i sitt eget tempo og på tider som passet dem best. Kursaktiviteten kunne tilpasses arbeidsbelastningen på avdelingen slik at de kunne arbeide med kurset i stillere perioder. De aller fleste ønsket flere kurs på nett. Alle som gjennomfører nettkurs har de samme rettigheter til permisjon med lønn som deltakere på tradisjonelle kurs. Ingen rapporterte at de hadde hatt problemer med å få permisjon. De fleste deltakerne var erfarne internettbrukere rundt 30 år, men den eldste var 66 år.

Når et tradisjonelt kurs er over, er det ikke tilgjengelig før neste gang det arrangeres. Kurs på Internett er tilgjengelig også etter at de er gjennomført. Det blir en kunnskapsbase som deltakerne kan gå tilbake til når som helst. Internettkurset i klinisk kardiologi går nå som et vanlig kurs og med stor deltakelse. Med det økte antall leger i spesialistutdanning de nærmeste årene er det viktig å finne løsninger som gjør at grunnkursene i de store spesialitetene ikke blir flaskehals. Kurs på Internett har ingen begrensning i antall deltakere og kan bidra til å øke tilbudet på kursplasser.

I samarbeid med World Medical Association (verdens legeforening), og med god støtte fra Den internasjonale komiteen av Røde Kors, har Legeforeningen utviklet kurset «Doctors working in prison: human rights and ethical dilemmas». Kurset foreligger på

engelsk og spansk og er under oversettelse til flere språk. Vi vet at mange av våre kolleger arbeider under vanskelige forhold i totalitære regimer der de ikke har tilgang til kunnskap om verken fengselslegenes eller fangenes rettigheter og plikter. Disse kollegene vil det ganske sikkert være lettere å nå gjennom Internett enn med trykt materiale. Fengselsleger er heller ikke bortskjemte når det gjelder tilbud på kurs, og tilbakemeldingene fra dem som har tatt kurset, tyder på at det dekker et behov. Kurset er tilgjengelig for leger over hele verden. Det er utviklet med økonomisk støtte fra Utenriksdepartementet og er gratis.

Legeforeningen vil fortsette satsingen på kurs på Internett, men dette betyr ikke at alle tradisjonell kurs skal erstattes med nettkurs. Det er viktig at kolleger innenfor samme fagfelt møtes for å diskutere og utveksle erfaringer. Leger i spesialisering må ha møteplasser og bli kjent både med andre som spesialisierer seg i samme fag og med ferdige spesialister.

Det er et økende problem at pasientgrunnlaget kan være for lite til at alle får øvd seg tilstrekkelig på bestemte prosedyrer. Antall prosedyrer som krever praktisk trening øker også innen mange fagområder. Datastøttet simulering på Internett kan være ett av flere tiltak som kan bidra til at leger i spesialisering kan øve og forberede seg bedre på prosedyrene før de utføres i pasientbehandlingen.

Det er viktig at sykehusene utvikler muligheter for simulert trening som en naturlig del av opplæring og veiledningsprogram for den enkelte lege. Både leger i spesialisering og spesialister vil regelmessig ha behov for oppdatering og opplæring i nye teknikker gjennom simulert trening. Et økende antall stadig mer avanserte prosedyrer vil også bidra til dette behovet. Det blir en utfordring for helseforetakene å bidra til utvikling av utdanningsprogram som styrker de ansattes kompetanse.

Internett kurs gir god tilgjengelighet til godt oppdaterte kurs både for leger i primærhelsetjenesten og på sykehus. Leger under spesialistutdanning vil likevel alltid være avhengig av den viktige mester-svenn-opplæringen enten man skal bli kardiolog, allmennlege eller samfunnsmedisiner.

Legeforeningen gjør et omfattende, systematisk, målrettet og kontinuerlig arbeid med legers utdanningsforhold. Dette arbeidet er av avgjørende betydning for god kvalitet på helsetjenesten til befolkningen.

Torunn Janbu

Torunn Janbu
torunn.janbu@legeforeningen.no
president